

§ 61

Esitys ylitysoikeudesta opetusviraston vuoden 2014 talousarvioon

HEL 2014-004290 T 02 02 00

Esitys

Opetuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi ylitysoikeuden myöntämistä opetusviraston vuoden 2014 talousarvioon seuraavasti:

- talousarviokohtaan 4 02 02 Kaupungin tuottamat palvelut 7,6 miljoonaa euroa
- talousarviokohtaan 4 02 11 Korvaukset ja avustukset muiden tuottamiin palveluihin 0,6 miljoonaa euroa
- talousarviokohtaan 4 02 13 Työllisyyden hoitaminen 63 000 euroa
- talousarviokohtaan 8 09 14 Irtaimen omaisuuden perushankinta 0,2 miljoonaa euroa.

Esityksen perusteena ovat kaupungin saamat käyttötarkoitussidonnaiset valtionosuudet ja -avustukset sekä muu ulkopuolinen rahoitus, jotka kattavat esitetyt ylitysoikeudet. Lisäksi esityksen perusteena ovat vuoden 2014 alusta voimaan tulleet lainsäädännön muutokset, joita ei ole pystytty ottamaan huomioon vuoden 2014 talousarviota laadittaessa. Esityksessä ei ole otettu huomioon oppilas- ja opiskelijahuoltolain toteuttamisen kustannuksia.

Käsittely

Keskustelu.

Esittelijä muutti päätösehdotustaan lisäämällä sen viimeisen kappaleen loppuun seuraavaa:

"Esityksessä ei ole otettu huomioon oppilas- ja opiskelijahuoltolain toteuttamisen kustannuksia."

Esittelijä muutti lisäksi edellä todetun muutoksen johdosta päätösehdotuksen ensimmäisen luetelmaviivan kohdalla olevaa lukua, po. 7,6; toisen luetelmaviivan kohdalla olevaa lukua, po. 0,6 ja neljännen luetelmaviivan kohdalla olevaa lukua, po.0,2.

Edelleen esittelijä muutti esittelijän perusteluosuudesta otsikon "Lainsäädännön muutokset" alla olevan ensimmäisen kappaleen kuulumaan seuraavasti:

"Vuoden 2014 alusta voimaan astuneet lainsäädännön muutokset nostavat opetusviraston menoja arviolta 0,7 miljoonalla eurolla."

Vielä esittelijä poisti edellä mainitun otsikon alta seuraavat kappaleet:

2. kappale:"Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)..."

3. kappale:"Oppilas- ja opiskelijahuoltolain toimeenpano..." ja

4. kappale:"Opetusvirasto on käyttänyt..."

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Järnala

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, kehittämisspäälikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 Ulkoisen rahoituksen hankkeet

Otteet

Ote
Kaupunginhallitus

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1

Esitysehdotus

Opetuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi ylitysoikeuden myöntämistä opetusviraston vuoden 2014 talousarvioon seuraavasti:

- talousarviokohtaan 4 02 02 Kaupungin tuottamat palvelut 8,3 miljoonaa euroa
- talousarviokohtaan 4 02 11 Korvaukset ja avustukset muiden tuottamiin palveluihin 0,8 miljoonaa euroa
- talousarviokohtaan 4 02 13 Työllisyyden hoitaminen 63 000 euroa
- talousarviokohtaan 8 09 14 Irtaimen omaisuuden perushankinta 0,4 miljoonaa euroa.

Esityksen perusteena ovat kaupungin saamat käyttötarkoitussidonnaiset valtionosuudet ja -avustukset sekä muu ulkopuolinen rahoitus, jotka kattavat esitetyt ylitysoikeudet. Lisäksi esityksen perusteena ovat vuoden 2014 alusta voimaan tulleet lainsäädännön muutokset, joita ei ole pystytty ottamaan huomioon vuoden 2014 talousarviota laadittaessa.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen hyväksymien vuoden 2014 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan määrärahojen riittävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota, sillä mahdollisuuksia ylityksiin ei ole. Pääsääntöisesti talousarvion määrärahan ylitysoikeuksia ei myönnetä. Mikäli hallintokunnat eivät kykene toimimaan kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion puitteissa, ylitysesitys on tehtävä viimeistään 18.10.2014.

Esittelijän näkemyksen mukaan esitetyt ylitysoikeudet ovat perusteltuja, koska perusteena ovat kaupungille myönnetty valtionavustukset ja muu ulkopuolinen rahoitus sekä vuoden 2014 alusta voimaan astuneet lainsäädännön muutokset, joita ei ole pystytty huomioimaan vuoden 2014 talousarviota valmisteltaessa. Ulkopuolisen rahoituksen hankkeiden osalta ylitysesityksessä ei ole huomioitu hankkeiden omarahoitusosuuksia, jotka sopeutetaan talousarvioon. Esitetyt ylitysoikeuden perusteet huomioidaan vuoden 2015 talousarvioehdotuksen valmistelussa kaupunginhallituksen antaman talousarvioraamin puitteissa.

Helsingin kaupungille myönnetty valtionavustukset ja hankerahoitus

Opetusvirasto on saanut kaikkiaan noin 7,8 miljoonaa euroa ulkopuolista hankerahoitusta, jota ei ole huomioitu talousarviossa. Rahoituksesta noin 7,6 miljoonaa euroa kohdentuu käyttötalouteen ja noin 0,2 miljoonaa euroa investointimenoihin.

Rahoitusta on saatu

- 5,2 miljoonaa euroa perusopetukseen
 - 0,1 miljoonaa euroa lukiokoulutukseen
 - 1,3 miljoonaa euroa ammatilliseen oppilaitosmuotoiseen koulutukseen
 - 1,0 miljoonaa oppisopimuskoulutukseen
 - 0,1 miljoonaa työllisyyden hoitamiseen ja
 - 0,2 miljoonaa irtaimen omaisuuden tietotekniikkahankkeisiin
- Joustavat- ja välittävät oppimisympäristöt, Mobiilisti maailmaan, eKoe-hanke 2014, E-learning jatkohanke sekä ToPo Oppimisympäristöjen kehittäminen (yksityiskohtainen erittely on liitteessä).

Perusopetuksen rahoituksesta pääosa muodostuu opetusryhmien pienentämiseen ja tasa-arvoa edistäviin hankkeisiin saaduista kohdennetuista valtionavustuksista, joita on myönnetty yhteensä 8,3 miljoonaa euroa käytettäväksi vuosina 2013-2014 ja yhteensä 8,4 miljoonaa euroa käytettäväksi vuosina 2014-2015.

Vuosina 2013-2014 käytettäväksi tarkoitettuun rahoitukseen ei ollut varausta viime vuoden talousarviossa, mistä johtuen

kaupunginvaltuusto myönsi vuoden 2013 talousarvioon 3,3 miljoonan euron ylitysoikeuden. Tämä perustui silloiseen arvioon rahoituksen käytön jakautumisesta vuosien 2013 ja 2014 välillä. Loppuosaan eli 5 miljoonaan euroon varauduttiin opetusviraston vuoden 2014 talousarviossa. Rahoituksen toteutunut käyttö oli viime vuonna ennakoitua pienempi, yhteensä 2,1 miljoonaa euroa. Myös ylitysoikeutta jätettiin tämän vuoksi viime vuonna käyttämättä. Vastaavasti kuluvalle vuodelle jäävä rahoitus on 6,2 miljoonaa euroa eli 1,2 miljoonaa euroa yli vuoden 2014 talousarviovarauksen. Ylitysoikeusesitykseen sisältyy tämä talousarvion ylittävä osuus vuosien 2013-2014 rahoituksesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Helsingille valtionavustuksena uutta avustusta tasa-arvoa edistäviin hankkeisiin joulukuun lopussa 2013 ja uutta avustusta opetusryhmien pienentämiseen helmikuussa 2014 yhteensä 8,4 miljoonaa euroa käytettäväksi vuosina 2014-2015. Ylitysoikeusesitykseen sisältyy näiden arvioitu käyttö vuonna 2014, yhteensä 3,5 miljoonaa euroa.

Ammatillisen koulutuksen osalta merkittävin yksittäinen avustus on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä 0,6 miljoonan euron avustus korotetun koulutuskorvauksen maksamiseen työnantajille. Korotettua koulutuskorvausta voidaan maksaa työnantajille vuonna 2014 perusopetuksen tai lisäopetuksen päättäneiden oppisopimuksena toteutettavaan ammatilliseen perus- tai lisäkoulutukseen. Opetushallitus on myöntänyt ammatilliseen oppilaitosmuotoiseen koulutukseen 0,4 miljoonaa euroa POLKU III-rahoitusta ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamiseen.

Esityslistan liitteenä on yksityiskohtainen erittely ylitysoikeusesityksen perusteena olevista ulkopuolisen rahoituksen hankkeista.

Lainsäädännön muutokset

Vuoden 2014 alusta voimaan astuneet lainsäädännön muutokset nostavat opetusviraston menoja arviolta 1,8 miljoonalla eurolla, josta noin 1,6 miljoonaa euroa on käyttötalousmenoja ja 0,2 miljoonaa euroa investointimenoja.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) velvoittaa kunnat järjestämään psykologi- ja kuraattoripalvelut kaikille kunnan alueella sijaitseville toisen asteen koulutusta järjestäville oppilaitoksille syksystä 2014 alkaen. Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (1294/2013) velvoittaa lisäksi opiskelijoiden kotikunnat maksamaan psykologi- ja kuraattoripalvelujen käytöstä syntyvät henkilöstökustannukset oppilaitosten sijaintikunnille.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain toimeenpano tarkoittaa käytännössä, että kaupungin on järjestettävä syksystä 2014 alkaen psykologi- ja kuraattoripalvelut kaikkiaan noin 11 400 Helsingissä sijaitsevassa yksityisessä tai valtion toisen asteen oppilaitoksessa opiskelevalle nuorelle sekä varauduttava maksamaan kotikuntakorvauksina noin 3 600 muualla kuin Helsingissä opiskelevan helsinkiläisen nuoren psykologi- ja kuraattoripalvelut. Lisäksi palvelujen ja kotikuntalaskutuksen ja -maksujen järjestäminen edellyttää hallintoon lisäresurssia ja kertakustannuksina muutostöitä psykologien ja kuraattorien asiakastietojärjestelmään Auraan sekä tietotekniikkahankintoja (tietokoneet ja Aura-lisenssit uusille psykologeille ja kuraattoreille).

Opetusvirasto on käyttänyt kustannusarviossaan pohjana oppilas- ja opiskelijahuoltolain perustelujen mukaista mitoitus: yksi psykologi 1 000 opiskelijaa kohti ja yksi kuraattori 780 opiskelijaa kohti. Kustannusarvion lähtökohtana on, ettei palvelujen järjestämisestä synny tiloihin liittyviä lisäkustannuksia. Kaupunginvaltuusto myönsi opetusvirastolle vuoden 2012 talousarviossa kohdennettuna lisäyksenä miljoona euroa toisen asteen koulutuksen keskeyttämisten vähentämiseen syksystä 2012 alkaen. Tämä raha sisältyy kokovuotiseksi kertaannutettuna (2,4 miljoonaa euroa) vuoden 2014 talousarvioon. Rahalla on mm. hankittu psykologi- ja kuraattoripalveluja noin 14 henkilötyövuoden verran kaupungin omiin toisen asteen oppilaitoksiin. Tämä lisäresurssi huomioiden kaupungin omien toisen asteen oppilaitosten psykologi- ja kuraattoripalvelujen resursointi on edellä todetun mitoituksen mukainen, eikä lisäresursseja näin ollen tarvita. Psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestäminen vastaavalla mitoituksella Helsingin kaupungissa sijaitsevien muiden kuin kaupungin ylläpitämien oppilaitosten opiskelijoille edellyttää kaikkiaan 26 uuden psykologin ja kuraattorin palkkaamista, mikä lisää opetusviraston muuttuvia kustannuksia syksyn osalta arviolta 0,7 miljoonaa euroa. Helsingin maksettavaksi tulevat kotikuntakorvausmenot muille kunnille ovat arviolta 0,2 miljoonaa euroa. Yhteensä käyttötalouden lisämenoarvio on siis noin 0,9 miljoonaa euroa. Investointityyppisten tietotekniikkainvestointien kustannusarvio on kertakustannuksena 0,2 miljoonaa euroa. Valtio osallistuu laista aiheutuviin kustannuksiin vuoden 2014 talousarviossa peruspalvelujen valtionosuuksiin varaamallaan lisämäärärahalla. Perustelujen mukaan lisämäärärahalla pystytään kattamaan puolet lisäkustannuksista sekä lain toimeenpanosta aiheutuvia kustannuksia.

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 41 ja 45 §:n muuttamisesta (1271/2013) laajensi kotikuntakorvausvelvoitteita sairaalaopetuksessa sekä lastensuojelulain nojalla sijoitettujen lapsien esi- ja perusopetuksen järjestämisessä vuoden 2014 alusta lukien.

Opetusviraston arvio lisäkustannuksista on tältä osin 0,6 miljoonaa euroa. Vastaavasti Helsingin kotikuntakorvaustulot muilta kunnilta kasvavat arviolta 0,4 miljoonaa euroa.

Opetusvirastolla ei ole vuoden 2014 talousarviossa varausta lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen rahoitukseen. Koulutus rahoitetaan kevään 2014 osalta kaupunginhallituksen käyttövaroissa olevilla Lasu-määrärahoilla. Eduskunta päätti joulukuussa 2013 muuttaa lakia opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta siten, että lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen myönnetään yksikköhintarahoitusta 1.8.2014 alkaen (laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 1045/2013). Valtioneuvoston asetuksella on säädetty (50/2014), että valmistavan koulutuksen opiskelijoiden osalta yksikköhintaa korotetaan kertoimella 1,21. Valmistavan koulutuksen jatkamisen kustannusarvio on syksyn osalta 0,1 miljoonaa euroa.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Järnala

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, kehittämisspäälikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 Ulkoisen rahoituksen hankkeet

Otteet

Ote
Kaupunginhallitus

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1